

Вакулич Марія Михайлівна,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри аналітичної
економіки та менеджменту
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЕКОНОМІЧНА ЗЛОЧИННІСТЬ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ КЛІМАТОМ: ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

В умовах сучасного розвитку світової економічної системи, що характеризується глобалізацією міжнародної кооперації та інтеграції виробничої, фінансової, науково-технічної та інших сфер ведення бізнесу, сталий розвиток держав досягається при поєднанні двох основних цілей: фокусуванні суспільства та інститутів державного управління на потребах та вимогах людини, що забезпечує соціальну та культурну сталість розвитку держави, та фокусуванні на економічному зростанні, що забезпечує основу для інвестування та системного розвитку держави. За цих умов, інвестиційними перевагами України є те, що держава має великий внутрішній ринок, високий рівень кваліфікації трудових ресурсів, наявний значний промисловий і сільськогосподарський потенціал, а також вигідне геополітичне розташування на перехресті торгових шляхів Європи й Азії [1, с. 121 – 123]. Проте, на теперішній час багато держав стали «інвестиційними аутсайдерами» у контексті постіндустріальних критеріїв і параметрів. Модернізація національної економіки неможлива без підвищення рівня її конкурентоспроможності на інноваційній основі та потребує створення об'єктивних причин для стимулювання інвестиційної активності, особливо, - в контексті запобігання проявам економічної злочинності.

Економічний розвиток, в глобальному розумінні, значною мірою залежить від загального рівня розвитку держави, та рівня адміністративних перешкод для бізнесу. Для збільшення притоку інвестиційних ресурсів з усіх джерел фінансування за рахунок пожвавлення інвестиційної активності різноманітних суб'єктів ведення бізнесу необхідно удосконалити весь організаційно-економічний механізм інвестування, у тому числі – розробити комплексну та дієву концепцію управління інвестиційним кліматом в національній економіці, що стане своєрідною базою перспективного розвитку інвестиційної привабливості на підприємствах, мати чітку та дієву модель організаційно-правових засад боротьби з економічною злочинністю в Україні.

Інвестиційний клімат – це опосередковане значення стану інвестиційного середовища за тривалий проміжок часу, що визначається статистичним комплексом економічних показників та факторів, які впливають на його формування.

Однією з особливостей ХХІ ст. є ускладнення структури економічних систем, прискорення науково-технологічних змін, активний вплив

інтеграційних процесів на специфіку соціально-економічного розвитку окремих держав та світу в цілому. Проблеми трансформації економіки окремих держав в умовах глобалізації набувають особливого науково-теоретичного та практичного значення з урахуванням сучасних реалій розвитку. Постає необхідність визначення стану зовнішньоекономічних відносин України з державами Європейського Союзу, виявлення прямих та непрямих факторів трансформації економіки України та обґрунтування стратегічних пріоритетів її ефективної реінтеграції до глобального економічного простору.

Формування інвестиційної привабливості на підприємстві є безальтернативною основою підвищення ролі іноземного інвестування у процесах розвитку України та її інтеграції у світову економіку. Однак, на сьогоднішній день, спостерігається повна відсутність зацікавленості іноземних інвесторів у великих транспортних та інфраструктурних проектах, що свідчить про короткостроковість їх інтересів.

При цьому, в останні роки спостерігається тенденція щодо збільшення кількості виявлених кримінальних правопорушень, що чиняться на підприємствах різних форм власності, а саме: зареєстровані привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем, а також злочини у сфері господарчої та службової діяльності.

Розглянемо можливість формування концепції управління інвестиційним кліматом в контексті боротьби з економічною злочинністю на прикладі Дніпропетровської області.

Дніпропетровська область підтримує економічні відносини з основними світовими ринками, наближена до багатьох ринків держав Європи. Значний потенціал області цікавить потенційних іноземних інвесторів (рис. 1).

Рис. 1. Індекс конкурентоспроможності Дніпропетровської області у порівнянні з іншими регіонами України, 2018 р., бали [5]

Найбільш проблемними факторами для ведення бізнесу у Дніпропетровській області у 2018 р. виявлені наступні (табл. 1).

Таблиця 1

Найбільш проблемні фактори для ведення бізнесу в Дніпропетровській області, 2018 р.

Найменування показників	Дніпропетровська область	Середнє за регіонами
Податкова політика	16%	16,7
Неефективність державного апарату	11,5%	10,3
Злочинність	10,9%	7,2
Нестабільність державної політики	9,9%	15,2
Податкові ставки	9,5%	9,7
Інфляція	7,8%	7,7
Нестабільність місцевої та державної влади	6,4%	6,5
Корупція	6,2%	4,2
Низька кваліфікація робочої сили	5,1%	4,9
Регіональна митна політика	3,8%	2,6
Доступ до фінансування	3,3%	5,8
Нерозвинена інфраструктура	3,2%	3,7
Обмежувальне трудове законодавство	3,1%	2,0
Доступ до земельних ресурсів	2,1%	2,4
Валютне регулювання	1,3%	1,1

Наростання диспропорційності і нерівномірності світових бізнес-процесів, диференціація у рівнях розвитку держав внаслідок посилення нееквівалентності міждержавного обміну, свідоме обмеження державами-лідерами дифузії технологічних здобутків та загострення конкурентної боротьби за фактори виробництва і розподіл світових ринків є об'єктивними реаліями сьогодення. Здобутки і прогалини глобалізації диференційовано екстраполюються на національне підґрунтя в залежності від рівня конкурентоспроможності і стійкості національних економік, що визначається ефективністю державного менеджменту. Проблема досягнення стійкого зростання економіки України вимагає переорієнтації з поточного управління і регулювання на довгострокове стратегічне планування, а безпосередній вплив процесів глобалізації та євроінтеграції зумовлюють необхідність розробки комплексної стратегії протидії економічній злочинності як важливого інструменту забезпечення економічної безпеки держави.

Список використаних джерел:

1. Корчак А.С. Інвестиційний клімат в Україні: проблеми та шляхи забезпечення / А.С. Корчак, А.Д. Ворошан // Серія «Економічні науки»: Інвестиційна діяльність та фондові ринки, 2011 р., С. 121 – 123.
2. Dabla-Norris E. FDI Flows to Low-Income Countries: Global Drivers and Growth Implications / Era Dabla-Norris, JiroHonda, AminaLahreche, Genevi?veVerdier // Finance and Development : The International MonetaryFund. – 2010. – June. – WP/10/132. – 38 p.

3. Дука А.П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування: Навч. посібник. – 2-е вид./ А.П. Дука. – К.: Каравела, 2008. – 432 с.

4. Кунцевич В.О. Підходи до діагностики фінансового потенціалу Підприємства /В.О. Кунцевич // Актуальні проблеми економіки. – 2005. - №1. – С. 68 – 75.

5. Овдій Л.І. Оцінка привабливості підприємств за допомогою статистичних моделей./ Л.І. Овдій, Я.А. Некрасова. // Економічні науки. – 2009. – № 4. Т. 2. – С. 184 – 188.

6. Калишенко В.О. Аналіз методичних підходів до оцінки інвестиційної привабливості підприємств. / В.О. Калишенко, В.В. Швадченко – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/13_NPN_2010/Economics/65704.doc.htm

7. Небога М.М. Розробка механізму визначення інвестиційної привабливості корпоративних підприємств транспорту / М.М. Небога – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://gisap.eu/ru/rozrobka-mekhan%D1%96zmu-viznachennya-%D1%96nvestits%D1%96ino%D1%97-privablivost%D1%96-korporativnikh-p%D1%96dpri%D1%94mstv-transportu>.

8. Інвестиційна привабливість підприємства. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://otherreferats.allbest.ru/finance/00193318_0.html.

Дараган Валерій Валерійович,
доктор юридичних наук, доцент,
завідувач кафедри кримінального процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЩОДО ПРОБЛЕМ РЕФОРМУВАННЯ ОКРЕМИХ СУБ'ЄКТІВ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ У СФЕРІ ЕКОНОМІКИ

2 вересня 2019 року на першому засіданні було прийнято рішення щодо ліквідації Департаменту захисту економіки, у складі Національної поліції України, яке стало початком реформування правоохоронної системи захисту економіки. Прем'єр-міністр України коментуючи причину такого рішення вказав, що вказаний підрозділ Національної поліції України було ліквідовано у зв'язку з тим, що ця одіозна структура не захищала бізнес, а систематично заважала йому працювати. Також він зазначив, що поліція більше не має права просто так втручатися у діяльність бізнесу [1].

Щодо мотивів прийняття такого, на нашу думку, поспішного рішення виникає значна кількість питань. По-перше, якщо підрозділи Департаменту захисту економіки дійсно займалися вказаною діяльністю то чому разом з вказаним департаментом не ліквідували Департамент внутрішньої безпеки Національної поліції України, а також відповідні підрозділи Служби безпеки України, Державного бюро розслідувань України та Національного антикорупційного бюро України, оскільки їх діяльність спрямована на